

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 825/2024
06.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца LIV ПРОДУКТ ДОО Србобран, кога заступа Драган Симић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж 147/24 од 11.07.2024. године, у седници одржаној дана 06.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ решење Привредног апелационог суда Пж 147/24 од 11.07.2024. године и решење Привредног суда у Зрењанину П 61/2023 од 26.12.2023. године и спис враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Привредног апелационог суда Пж 147/24 од 11.07.2024. године одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђено решење Привредног суда у Зрењанину П 61/2023 од 26.12.2023. године којим је тужба, као непотпуна, одбачена.

Против наведеног решења тужилац је благовремено, преко пуномоћника адвоката, уложио ревизију због битних повреда парничног поступка и погрешне примене материјалног права, па у смислу навода ревизије предлаже да се одлука укине.

Испитујући ревизију у границама одређеним одредбом чл. 408, а у вези чл. 420. ст. 6. Закона о парничном поступку, Врховни суд налази да је ревизија тужиоца основана.

У поступку доношења побијане одлуке није учињена апсолутно битна повреда из одредбе чл. 374. ст. 2. тач. 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима раније означени тужени „OmniaPack” ДОО Зрењанин, брисан је из регистра привредних субјеката дана 02.08.2019. године након чега је, решењем првостепеног суда П 114/2020 од 23.07.2020. године, утврђен прекид поступка. По предлогу тужиоца поступак је настављен према контролном члану друштва, АА, као туженом. У току поступка утврђено је да се тужени налази на непознатој адреси односно

да му се не може извршити достава, па му је решењем првостепеног суда постављен привремени заступник. За привременог заступника именован је адвокат Горан Мандић из ... . Након што су раније донете пресуде у односу на туженог контролног члана укинуте одлуком Врховног суда, у поновном поступку, решењем од 26.01.2023. године наложено је тужиоцу да у депозит суда уплати износ од 40.000,00 динара на име предујма вештачења као и износ од 120.000,00 динара на име трошкова привременог заступника. Поводом наведеног налога, у делу који се односи трошкове привременог заступника, тужилац се поднеском од 02.02.2023. године обратио суду указујући, између осталог, да није поступио јер сматра да износ предујма мора бити образложен. Поднеском од 08.02.2023. године именовани привремени заступник је затражио да га суд разреши будући да није могао да наплати награду. Првостепени суд је решењем од 21.02.2023. године разрешио дужности привременог заступника, адвоката Горана Мандића из ..., а затим решењем од 28.04.2023. године позвао тужиоца да у року од 8 дана на рачун депозита уплати износ од 120.000,00 динара на име предујма трошкова постављања привременог заступника. Тужилац није поступио у остављеном року након чега је првостепени суд донео решење којим је одбацио тужбу као непотпуну.

Побијаном одлуком другостепеног суда првостепено решење је потврђено уз образложење да је након разрешења привременог заступника тужба постала непотпуна, те да су се стекли услови за примену одредбе члана 294. став 1. тачка 7. Закона о парничном поступку у вези са чланом 98 и чланом 101. ст. 1. и 5. истог прописа и одбачај тужбе.

Ревизијом тужиоца побија се наведени закључак првостепеног суда уз образложење да је тужилац већ платио трошкове постављања заступника о чему је суд обавештен поднеском од 01.02.2021. године, да свако даље налагање износа мора бити образложено, што је у конкретном случају изостало. Осим тога, сматра да је након достављања тужбе правном претходнику туженог парница почела да тече, те да је свако даље достављање требало да се врши преко огласне табле суда.

Неосновано указује ревидент да је након наставка поступка према контролном члану, а с обзиром да је парница почела да тече према раније туженом правном лицу, сва даља достављања требало да се врше преко огласне табле суда у смислу члана 144. Закона о парничном поступку. Парница јесте почела да тече у односу на правно лице „OmniaPack” ДОО Зрењанин али је наведено правно лице престало да постоји. Према одредби члана 144. ст. 1. и 2. Закона о парничном поступку ако странка или њен заступник до достављања одлуке којом се поступак правноснажно окончава промени адресу, дужан је да о томе одмах обавести суд, а ако они то не учине, суд ће одреди да се сва даља достављања у парници за ту странку врше истицањем писмена на огласну таблу суда. Тужилац и тужени стичу својство странке подношењем тужбе суду, а у конкретном случају тужени је стекао својство странке подношењем предлога за наставак поступка који (предлог) није ни могао да му буде уручен, због непознате адресе. Како достава преко огласне табле у смислу чл. 144 Закона о парничном поступку подразумева да је странка у току поступка променила адресу а о томе није обавестила суд, а како се не ради таквој

ситуацији, то није било основа да се новоозначеном туженом достава врши преко огласне табле.

Даље, неосновано је указивање ревидента на начин намирења награде браниоцима по службеној дужности у кривичном поступку. Ово из разлога што је у парничном поступку, за разлику од кривичног, наглашен приватни интерес а не јавни. Осим тога, преко привременог заступника отклањајају се процесни недостаци на страни туженог и тужиоцу омогућава вођење парничног поступка, односно приступ суду као део права на правично суђење које је зајемчено у члану 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода односно члану 32. Устава Републике Србије.

Међутим, закључак судова да је тужба "постала непотпуна" не може се прихватити будући да је још у време доношења решења о наставку поступка, а због непознате адресе, туженом постављен привремени заступник. Без законског утемељења примењена је одредба чл. 294 Закона о парничном поступку која уређује поступак претходног испитивања тужбе. У овом спору, не само да је по предлогу тужиоца поступак настављен у односу на контролног члана означеног на начин како је то учињено, већ је једанпут био правноснажно окончан доношењем другостепене одлуке. Отуда чињеница да је у даљем, поновљеном, поступку привремени заступник отказао заступање (због неплаћања) не утиче на садржину тужбе по којој је поступано, већ отвара друга питања – обавезности заступања од стране именованог привременог заступника и начина намирења његове награде.

Према одредби чл. 18 ст. 2 Закона о адвокатури адвокат не може одбити пружање правне помоћи ако га као заступника или браниоца у складу са законом постави суд, други државни огран или адвокатска комора, осим ако постоје разлози предвиђени законом због којих је дужан да одбије заступање, док према одредби из чл. 23 ст. 1 има право на награду и накнаду трошкова за свој рад.

Закон о парничном поступку посебно не уређује питање трошкова/награде привременог заступника. Међутим, закључак о томе може се извести тумачењем одредби главе XII која уређује трошкове. У том смислу, имајући у виду одредбу члана 151. Закона о парничном поступку као и чињеницу да се предметни поступак против контролног члана води преваходно у интересу тужиоца, произилази закључак о обавези тужиоца да претходно сноси трошкове постављања привременог заступника. Коначно, те трошкове ће сносити оно лице које по исходу парнице буде било обавезно да сноси трошкове поступка, свакако уз примену одредбе члана 155. Закона о парничном поступку, која прописује да је странка дужна да независно од исхода парнице накнади противној страни трошкове које је проузроковала својом кривицом или случајем који се њој догодио. Према одредби члана 31. став 1. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“, бр. 116/08 ... 106/15), лице подноси захтев за накнаду трошкова одмах по извршеној радњи због које је учествовало у поступку. У ставу 5. је прописано да захтев за награду подноси си се по одредбама закона који уређују судске поступке. Дакле, постоји обавеза тужиоца да предујми трошкове и награде везано за постављање и ангажовање

привременог заступника јер се ни привременом заступнику не може наметнути прекомеран терет. Међутим, износ предужма мора бити заснован на неком објективном критеријуму, што подразумева обавезу суда да према стању у спису предвиди и образложи очекиване процесне радње и износ потребног предужма. Тиме се омогућава и тужиоцу да трошкове упореди са својим легитимним очекивањима. У конкретном случају на наведени начин није поступљено. Даље, у случају неплаћања, нема препреке доношењу одлуке којом ће се обавезати тужилац да настале трошкове/награду привременом заступнику плати чиме ће се омогућити заступнику да их наплати принудно. На терет које парничне странке ће коначно пасти ови трошкови зависи од исхода спора.

Најзад Врховни суд је уочио и то да је према писаном извештају МУП Бања Ковиљача, а о извршеној провери на терену, тужени пријављен у улици Народни фронт број 1 док првостепени суд наводи да нема пријављено пребивалиште ни боравиште.

Дакле, како су наведене одредбе чл. 101 и 294 Закона о парничном поступку неправилно примењене то је на основу одредбе чл. 416 истог прописа одлучено као у изреци.

У наставку поступка првостепени суд ће прво разјаснити да ли тужени има пријављено пребивалиште или нема, затим ће, уколико нађе да су се стекли услови за постављање привременог заступника имати у виду да је неопходно образложити износ потребан за предужам његових трошкова те ће отклонити неправилности на које је указано.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић